

DNR: 5.1.1-2018-0282
DATUM: 2018-04-19
ERT DATUM: 2018-02-23
ER REFERENS: FI2018/00677/BATOT

Finansdepartementet
Budgetavdelningen, Totaleriet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss av ESVs rapport Utvecklad intern styrning och kontroll

Riksrevisionen har getts tillfälle att avge yttrande över ESV:s rapport Utvecklad intern styrning och kontroll. Riksrevisionen har under ESVs arbete med att ta fram rapporten lämnat synpunkter vid ett flertal tillfällen. Av rapporten framgår att det kvarstår ett arbete för ESV att ta fram föreskrifter och allmänna råd om de föreslagna förändringarna genomförs. Det är givetvis önskvärt att Riksrevisionen ges möjlighet att lämna synpunkter även under det fortsatta arbetet.

Riksrevisionen har i remissvaret fokuserat på de effekter förslagen kan ha på Riksrevisionens granskning av årsredovisningen i syfte att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Det är önskvärt att eventuella förordningsförändringar inte försämrar Riksrevisionens möjlighet att granska ledningens bedömning av intern styrning och kontroll. Klar och tydlig normering är en förutsättning för Riksrevisionen att genomföra en revision i enlighet med god revisionssed.

Förordningen om intern styrning och kontroll

2 § Intern styrning och kontroll

Riksrevisionen anser att förtydligandet om att den interna styrningen och kontrollen avser myndighetsledningens process är välmotiverat och har inte heller någon invändning mot att processen ska bedrivas så att verksamheten skyddas mot korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri eller annan oegentlighet.

Det framstår dock som något oklart varför de centrala krav som anges i myndighetsförordningen ska tas bort ur förordningstexten samtidigt som ett nytt krav om att upprätthålla en god intern miljö införs. Det får inte råda någon tvekan om att myndighetsförordningens krav på effektivitet, rättvisande redovisning och lagenlighet fortfarande omfattas av myndigheternas interna styrning och kontroll.

Vad som närmare avses med begreppet "god intern miljö" framgår vidare inte riktigt av rapporten. För det fall att begreppet snarast är att likställa med begreppet "god förvaltning" som införs i den nya förvaltningslagen (2017:900) föreslår Riksrevisionen att samma begrepp används även här.

3 § Riskanalys

Riksrevisionen tillstyrker förslaget om att riskanalysen ska göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör *väsentlig* risk för att myndigheten inte fullgör sina uppgifter och når verksamhetens mål.

Det förefaller dock mindre lämpligt att beakta omständigheter som ger "ökade möjligheter" just i en riskanalys. Det är dock tveksamt om det behöver författningsregleras. Det torde inte finnas något hinder för en myndighet att analysera sin verksamhet utifrån möjligheter och önskade effekter. Beaktande av just *möjligheter* i en riskanalys riskerar emellertid att reducera uppmärksammade risker eller brister. Det finns därmed en uppenbar risk att riskanalysen i sig inte blir det underlag som ledningen behöver för att göra en bedömning av eventuella brister i den interna styrningen och kontrollen. Det kan även komma att försämra Riksrevisionens möjligheter att bedöma de underlag som myndigheterna presenterar.

4 § Åtgärder

Riksrevisionen tillstyrker förslaget.

6 § Dokumentation

Riksrevisionen anser att den föreslagna lydelsen av dokumentationskravet inte är tillräckligt tydlig och riskerar att försämra möjligheten till granskning av ledningens bedömning av intern styrning och kontroll. Tidigare lydelse som angav att riskanalysen, kontrollåtgärderna samt uppföljningen och bedömningen ska dokumenteras är enligt Riksrevisionens uppfattning tydligare. Uppföljning av ledningens bedömning av intern styrning och kontroll ska kunna göras inte bara av myndigheten själv, utan även av regeringen liksom av Riksrevisionen i sin granskning. Kravet på dokumentation bör

därför beakta även utomståendes behov. Mot denna bakgrund föreslår Riksrevisionen att dokumentationskravet stärks.

Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

2 kap 8 §

Riksrevisionen tillstyrker förslaget och föreslår en komplettering till förordningstexten.

Av rapporten framgår att ESV förutsätter att föreskrifterna till paragrafen ska ses över och att man därvid ska överväga om rapportering istället ska fokusera på åtgärder. Riksrevisionen anser att bedömningen som ledningen lämnar i årsredovisningen bör fokusera på brister. Enligt vår bedömning medför ett fokus på brister en tydligare koppling till ledningens bedömning och även revisorns uttalande och ger därmed en användare av årsredovisningen en större tydlighet. Det är noterade brister som påverkar bedömningen och revisorns uttalande baseras på denna bedömning och inte på vidtagna åtgärder.

Vi föreslår också att förordningstexten kompletteras med krav på att om den interna kontrollen inte varit tillfredställande under den period som årsredovisningen avser så ska bristerna redovisas.

Internrevisionsförordningen

4 §

Riksrevisionen tillstyrker förslaget.

Beslut i detta ärende har fattats av riksrevisorerna Stefan Lundgren, Helena Lindberg och Ingvar Mattson. Revisionsrådet Jonas Hällström har varit föredragande. Avdelningschef Gina Funnemark och chefsjuristen Petra Bergman har deltagit i beslutet.

Stefan Lundgren

Helena Lindberg

Ingvar Mattson

Jonas Hällström